

PROGRAMMA VAN EISEN

LOCATIE	Doktersdreefje te Steenberg
PROJECT (OM-nr.)	Nader te bepalen

PLAATS BINNEN ARCHEOLOGISCH PROCES
<i>definitieve archeologische opgraving met beperkingen (archeologische begeleiding)</i>

OPSTELLER	Naam, adres, telefoon, e-mail		
Auteurs			
☐ Projectleider	Drs. C.D.R. Cohen Stuart (Terra Archeologie) ing. N.J.W. van der Feest MA (Aeres Milieu)		
☐ Auteur	Ing. N.J.W. van der Feest MA		
Goedkeuring	Versie	Datum	Paraaf
	v1.0		

OPDRACHTGEVER	Naam, adres, telefoon, e-mail		
	Ordito Gilze Contactpersoon M. ter Avest Postbus94 5126 ZH Gilze 0638820053		
Goedkeuring	Datum	Paraaf	

BEVOEGDE OVERHEID	Naam, adres, telefoon		
Bevoegde overheid	Gemeente Steenberg		
Contactpersoon namens bevoegde overheid	Gemeente Steenberg Dhr. P. Kop 0167-543424		
Goedkeuring	Datum	Paraaf	

DATUM ONDERZOEK			
☐ Start	Nog nader te bepalen		
☐ Duur	1 week		

BASISGEGEVENS	
Projectnaam	Doktersdreefje
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Steenbergen
Plaats	Steenbergen
Toponiem	Doktersdreefje
Kaartblad	43 oost
X – coördinaat	80.971
Y – coördinaat	400.467
Kadaster nummer	Sectie W nr. 2384
CMA/AMK-status	geen
CAA-nr.	geen
Archis monumentnr.	geen
Archis waarnemingsnr.	geen
Oppervlakte plangebied	2300 m ²
Huidig grondgebruik	Woning met tuin en opstal

PERIODE(N)	COMPLEXTYPE(N)
<ul style="list-style-type: none"> • vroege prehistorie (<i>paleo/meso/neo</i>) 	Het plangebied is gelegen op de locatie waar vermoedelijk de voormalige haven van Steenbergen is gelegen. Als gevolg van de aanleg van de haven en kaden en verder onderhoud door middel van baggerwerkzaamheden zullen resten uit de vroege prehistorie tot en met de vroege middeleeuwen niet worden verwacht. Zie hiervoor ook het uitgevoerde bureauonderzoek (Van der Feest 2012)
<ul style="list-style-type: none"> • late prehistorie (<i>brons/ijzer</i>) 	Zie vroege prehistorie
<ul style="list-style-type: none"> ○ Romeinse tijd 	Zie vroege prehistorie
<ul style="list-style-type: none"> • Middeleeuwen (<i>vroeg/laat/NT</i>) 	Tijdens de middeleeuwen is de haven aangelegd. Binnen het plangebied is de haven en mogelijk een deel van de kade aanwezig. Afhankelijk van de aard van de opvulling kunnen hier afvallagen, scheepsresten en materialen worden aangetroffen welke samenhangen met de scheepvaart en visserij. Indien de kade aanwezig is binnen het plangebied kan hier inzicht worden verkregen in de ontwikkeling van de haven en aanlegmethoden van de haven en kade.

1. Doel en reden van het onderzoek	
Doel	Doel van de archeologische begeleiding is het vaststellen van de eventuele aanwezigheid van archeologische waarden. Indien er archeologische waarden aanwezig zijn, is het doel tevens het vaststellen van de inhoudelijke en fysieke kwaliteit van de archeologische waarde van de locatie (aard, ouderdom, omvang, gaafheid, conservering).
Reden	Men is voornemens de aan de noordzijde gelegen tuin te ontwikkelen tot vier kavels en te bebouwen met woningen.
Selectiebesluit	In afwachting
Locatiekaartje	Zie bijlage 1.
2. Resultaten van het tot dusver uitgevoerde onderzoek	
Administratieve gegevens	
Bureauonderzoek	
Uitvoerder	Aeres Milieu
Uitvoeringsperiode	April 2012
Publicatie	Feest, van der, N.J.W., 2012: Archeologisch bureauonderzoek Doktersdreefje – Costdam te Steenberg
Bewaarplaats van vondsten en documentatie	
Aeres Milieu, Zuidhoven 9M, Roermond	
Resultaten: landschappelijke en aardwetenschappelijke context	
Huidig grondgebruik; (sub) recente ingrepen en verstoringen	De locatie is in gebruik als tuin met woning en opstallen. Het deel van het kavel dat dient onderzocht te worden is grotendeels tuin waardoor de (sub)recente verstoringen minimaal zullen zijn alleen ter plaatse van de aanwezige opstal bestaat de mogelijkheid dat er in geringe mate sprake is van verstoring
NAP-hoogte maaiveld	Ca. 1,10 m-mv Grondwaterstand onbekend
Fysiek-landschappelijke, geologische, geomorfologische en bodemkundige kenmerken	Volgens de geomorfologische kaart van Nederland ligt het plangebied binnen de bebouwde kom van Steenberg waarvoor geen gegevens beschikbaar zijn. Indien naar de omliggende waarden wordt gekeken kan echter worden opgemaakt dat het plangebied waarschijnlijk ligt op een vlakte van getijdenafzettingen (legenda-eenheid 2M35). Deze vlakte gaat ergens onder de bebouwing van Steenberg over in een vlakte met terrasafzettingen (legenda-eenheid 3L12). Aan de noordzijde van Steenberg is een getij-oeverwal aanwezig met een noord-zuid oriëntering (legenda-eenheid 3K34). Vanwege de bebouwing is niet te herleiden hoe ver deze oeverwal door loopt, maar mogelijk ligt het plangebied op deze oeverwal, welke historisch gezien altijd voorkeursgronden zijn geweest voor bewoning. Op de drogere delen van het dekzandlandschap zijn veelal veldpodzolgronden ontstaan (legenda-eenheid Hn23). Deze worden gekenmerkt door een uitspoelingslaag (AE-horizont) en een donkerbruine tot roodbruine inspoelingslaag (B-horizont). De B-horizont gaat veelal via een overgangslaag (de BC-horizont) over in het niet door bodemvorming beïnvloede zand (de C-horizont). Deze gronden kunnen in de loop der tijd onder menselijke invloed omgevormd worden tot hoge zwarte enkeerdgronden, deze komen ook in het plangebied voor (mits niet vergraven bij de aanleg van de haven). De hoge zwarte enkeerdgronden worden gekenmerkt door een donker, humusrijk oud bouwlanddek, ook wel plaggendek of esdek genoemd, van minimaal vijftig centimeter dik. Onder dit esdek zijn nog vaak resten van humuspodzolgronden aanwezig.

Cultuurlandschappelijke en historisch-geografische kenmerken	Vanaf de periode 1811-1832 is er in ieder geval continu bebouwing geweest op het plangebied. Er wordt geen indicatie gegeven van het type bebouwing of de betreffende functie echter lijkt het meest noordelijke pand tussen 1901 en 1950 te zijn afgebroken. Op de historische relictenkaart en de kaart van historische landschappen (Renes 1985), wordt geen aanvullende informatie verstrekt vanwege de ligging binnen de bebouwde kom van Steenberg.
Resultaten: perioden en sites	
Regionale archeologische context	Gelegen binnen de stadsgrenzen van Steenberg
Aard en ouderdom van de vindplaats	Vooralsnog alleen gebaseerd op het bureauonderzoek zal het complex geperiodiseerd kunnen worden als late middeleeuwen – nieuwe tijd
Gaafheid en conservering (structuren, sporen, vondsten, paleo-ecologische resten)	Onbekend.
Begrenzing en oppervlakte van de <u>totale</u> vindplaats (dus ook <u>buiten</u> het plangebied -	Onbekend.
Begrenzing en oppervlakte van (het deel van) de vindplaats <u>binnen</u> het plangebied	Onbekend.
Archeologische stratigrafie en diepte van vondstlagen	Onbekend.
Archeologische verwachting op basis van het vooronderzoek	
Structuren en sporen	Vulling van de haven, kade, steigers
Artefacten: anorganisch	Keramik, glas, metaal, natuursteen afkomstig van schepen en stadsafval. Met name het metaal is afhankelijk van de aanwezige bodemmatrix, als gevolg van slechte omstandigheden kunnen metaalvondsten afwezig zijn of in zeer slechte (niet behoudenswaardige) conditie.
Artefacten: organisch	Bot, hout, leer textiel afkomstig van visserij, scheepvaart, stadsafval. Organische resten zijn sterk afhankelijk van de bodemmatrix, indien deze gunstig is voor het conserveren van organische resten kunnen grote hoeveelheden worden verwacht. Indien de bodemmatrix ongunstig is zal het merendeel van de organische resten afwezig zijn of in een zeer slechte (niet behoudenswaardige) conditie. Uitzondering hierop is botmateriaal welk beter bestand is tegen de invloeden van de bodemmatrix.
Paleo-ecologische resten	Pollen- en macroresten zijn eveneens als de organische artefacten sterk onderhevig aan de samenstelling van de bodemmatrix met de zelfde gevolgen.
Complexiteit	Afhankelijk van de aanwezigheid van de kade en methode van invulling van de voormalige haven.

3. Vraagstelling	
Onderzoekskader, relatie met NOA, synergie.	Het zwaartepunt van het onderzoek is gelegen in de periode late middeleeuwen – nieuwe tijd. Met name de aanleg, ontwikkeling, gebruik en onderhoud van de haven van Steenberg kunnen door middel van dit onderzoek worden verduidelijkt. Het onderzoek kan gekoppeld worden met de onderzoeksthema's in de NOaA door middel van het hoofdstuk 24 de stad/dorpskern in de Middeleeuwen en de Vroegmoderne tijd. Voor dit onderzoek kunnen de volgende thema's worden voorgesteld: <ul style="list-style-type: none"> • Ontstaan en ruimtelijke ontwikkeling; • Centrumfunctie (economisch, militair, religieus en onderwijs, kunst

	<p>en wetenschap);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stedelijke identiteit (diversiteit, wooncultuur en materiële cultuur).
<p>Onderzoeksvragen</p>	<p>Voor zover mogelijk dient antwoord te worden gegeven op de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe ziet de geologische, geomorfologische en bodemkundige opbouw van het plangebied eruit en hoe verhoudt/verhouden de vindplaats(en) zich in deze? • Wat is de landschappelijke context van het plangebied? • Indien een esdek aanwezig is: Wat is de ouderdom en samenstelling van het esdek? • Indien natuurlijke afdekkende pakketten (afzettingen door de Maas, beken of de wind) aanwezig zijn: wat is de ouderdom en samenstelling? • Kan binnen de holocene sedimenten onderscheid worden gemaakt tussen 'oude' en 'jonge' rivier-klei? • Hoe was de waterhuishouding voordat het gebied door de mens werd ontwaterd? Op welke wijze is de waterhuishouding van invloed geweest op de locatiekeuze en het landgebruik in het verleden? • In welke mate is het gebied verstoord? • Wat is de landschappelijke context van de vindplaats(en)? • Waaruit bestaan de archeologische resten die zijn aangetroffen? • Van welk(e) vindplaatstype(n) en wat zijn hun datering(en)? • Wat zijn de horizontale en verticale begrenzingen, de ligging en de omvang van de vindplaats(en)? • Welke sporen en structuren zijn aanwezig en hoe kunnen deze geïnterpreteerd en gedateerd worden? • Hoe is de interne ruimtelijke spreiding van sites, spoorclusters, structuren, sporen en vondsten? • Wat is de precieze situatie met betrekking tot de gaafheid en conservering van de archeologische vondsten en sporen? Zijn er verschillen tussen verschillende delen van het onderzoeksgebied? • Zijn er locaties in het plangebied die voor paleo-ecologisch onderzoek geschikt zijn? • Zijn er aanwijzingen voor verschillende bewonings- of gebruiksfasen?(continuïteit?) Zo ja, hoe verhouden deze zich tot elkaar in ruimtelijk opzicht, in functioneel opzicht en met betrekking tot hun materiële cultuur? • Bestaan overeenkomsten of verschillen met vergelijkbare vindplaatsen uit dezelfde archeoregio? • Hoe kunnen de vondsten gedetermineerd en gedateerd worden? Kunnen faseringen vastgesteld worden? Bestaan overeenkomsten of verschillen met vergelijkbare vindplaatsen uit dezelfde archeoregio? • Wat kan aan de hand van het zoölogisch en botanisch materiaal van de (voedsel-) economie van de vindplaats worden gereconstrueerd? • Is er een ensemblewaarde met vindplaatsen binnen of uit de omgeving van het plangebied? • Hoe verhouden de resultaten zich tot de bevindingen in vergelijkbare onderzochte vindplaatsen in dezelfde archeoregio? • Zijn er aanwijzingen voor de economische rol die de haven heeft gehad voor de ontwikkeling van Steenbergen? • Kan op basis van de aangetroffen gegevens iets gezegd worden over de handelspositie van Steenbergen tijdens de actieve fase van de haven? • Kan op basis van de aangetroffen gegevens worden bepaald wat de handels-invloedsfeer van Steenbergen was?

	<p>Bij het aantreffen van funderings- en muurresten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In welke periode kunnen de resten worden gedateerd? • Is er sprake van herstel- of verbouwingssporen? Zo ja, is het mogelijk te achterhalen wat de datering en/ of aanleiding hiervoor was? • Wat is de relatie tussen de historische resten en de huidige bebouwing (oriëntatie, toegepast materiaal, toegepaste bouwmethode).
--	--

4. Veldwerk	
Strategie	<ul style="list-style-type: none"> • 10% van het totale oppervlakte van het plangebied zal worden onderzocht. Dit komt neer op 230 m². • Dit oppervlakte wordt verdeeld over 3 werkputten. Twee werkputten van 4 bij 20 meter en één van 4 bij 15 meter. • De werkputten zullen grofweg noord-zuid georiënteerd zijn (gelijk aan de perceelsoriëntatie). Dit in verband met de oriëntatie van de voormalige haven (oost-west). • Er is 10 m² onbenut deze kan flexibel ingezet worden in de werkputten om extra informatie te vergaren (na overleg met het bevoegd gezag). • Voor zover mogelijk zal bij het opstarten van iedere werkput een kijkgat worden aangelegd tot 30 centimeter in de C-horizont om het correcte vlakniveau te kunnen bepalen. • Per werkput wordt één van de lange profielen opgenomen, tenzij blijkt dat er alleen sprake is van haven vulling in dergelijke gevallen kan worden volstaan met 3 profielkolommen van één meter per werkput.
Fysisch-geografisch onderzoek	Het fysisch geografisch onderzoek wordt uitgevoerd door een afgestudeerde fysisch geograaf met aantoonbare ervaring in de bodems van Noord-Brabant en bij voorkeur ervaring met binnenstedelijke archeologie.
Methoden en technieken	<ul style="list-style-type: none"> • Het onderzoek dient conform de in de vigerende KNA (Centraal College van Deskundigen 2006) verwoorde richtlijnen te worden uitgevoerd. <ul style="list-style-type: none"> • Bij het aantreffen van bijzondere archeologische resten die niet tot de scope van dit project behoren worden opdrachtgever en Bevoegd Gezag onmiddellijk gewaarschuwd. In gezamenlijk overleg tussen partijen zal vervolgens worden bepaald hoe met deze resten dient te worden omgegaan.
Structuren en grondsporen	<ul style="list-style-type: none"> • Van de aangetroffen structuren zullen detailopnames worden gemaakt (fotografisch en tekeningen) van verbindingen, vervangingen, reparaties, etc. • Van de aangetroffen structuren worden, indien dit niet de constructie in gevaar brengt monsters worden genomen van de gebruikte bouwmaterialen (bakstenen, hout, mortel etc.). • Van de aangetroffen grondsporen zullen 10% worden gecoupeerd en afgewerkt, tenzij het aantal sporen dusdanig beperkt is in welk geval alle sporen worden gecoupeerd. • Van aanwezige lagen zullen representatieve aandelen monster en vondsmateriaal worden verzameld en de vorm, omvang en dikte van deze lagen worden bepaald.

Artefacten: (an)organisch	<ul style="list-style-type: none"> • Alle vondsten zullen worden geborgen, met uitzondering van uitzonderlijk grote hoeveelheden, in dergelijke gevallen zal alleen een representatief aandeel worden verzameld. • De vondsten zullen worden verzameld per spoor, laag of vak. • Iedere vondst krijgt een uniek nummer • Bij bijzondere of kwetsbare vondsten zullen materiaalspecialisten ingeschakeld worden voor de berging. Mochten deze niet beschikbaar zijn, zullen dergelijke vondsten en-bloc worden gelicht. • Organische vondsten zullen in het veld een tijdelijke verpakking krijgen om verslechtering van de conditie te minimaliseren. Dergelijke vondsten worden dagelijks afgevoerd naar beter controleerbare omstandigheden. • Indien er sprake is van vondsten van groot belang of vondsten welke aanvullende kosten met zich meebrengen zal op voorhand overleg gepleegd worden met de initiatiefnemer en het bevoegd gezag.
Paleo-ecologische resten	<ul style="list-style-type: none"> • Ten behoeve van paleo-ecologisch onderzoek zullen sporen en lagen worden bemonsterd, zowel doormiddel van algemene bodemonsters als door middel van slaan van pollenbakken.
Beperkingen	<ul style="list-style-type: none"> • Indien blijkt dat de bodemomstandigheden ongunstig zijn kan het aantal paleo-ecologische monsters beperkt worden. • De lokale grondwaterstand kan tot gevolg hebben dat de onderzijde van de mogelijk aanwezige haven niet bereikt kan worden in een dergelijk geval zal overleg moeten plaatsvinden tussen het bevoegd gezag, uitvoerder en initiatiefnemer over de verder te nemen stappen. Er is voor dit onderzoek geen rekening gehouden met het aanbrengen van bronbemaling. • In verband met de veiligheid zullen de werkputten aan het maaiveld breder zijn om op het vlakniveau het gewenste oppervlak te kunnen behalen. Indien de kraanmachinist en/of veldleider de situatie als onveilig inschat zullen aanvullende maatregelen moeten worden getroffen. Met dergelijke aanvullende maatregelen is in dit onderzoek geen rekening gehouden.

5. Uitwerking en conservering

Analyse fysische-geografie	De bodemopbouw van de vindplaats en de genese van de verschillende lagen dienen te worden behandeld in de rapportage. Hierbij dient ook de relatie met de aangetroffen archeologische resten te worden behandeld.
Historische context	De aangetroffen sporen, vondsten en structuren worden indien mogelijk en relevant gekoppeld aan hun historische context.
Structuren en grondsporen	Alle sporen en structuren worden conform de vigerende KNA (Centraal College van Deskundigen 2006) aan een beschrijving en analyse onderworpen. Er wordt geprobeerd de sporen in een archeologische context te zetten.
Artefacten: (an)organisch	Alle artefacten worden conform de vigerende KNA (Centraal College van Deskundigen 2006) aan een beschrijving en analyse onderworpen. Opdrachtnemer dient voorafgaand aan conserveren en deponeren een voorstel bij opdrachtgever en Bevoegd Gezag in ten aanzien van de vondsten die conservering behoeven alvorens bewaard te kunnen worden. Opdrachtgever en Bevoegd Gezag beslissen op basis hiervan gezamenlijk over welke vondsten voor conservering in aanmerking komen.
Beeldrapportage (objecttekeningen, foto's, kaarten, e.d.)	Eventueel kunnen vondsten die kenmerkend zijn voor een specifieke periode gefotografeerd worden. Van uitzonderlijke vondsten wordt tevens een tekening gemaakt.

6. Eindproduct: rapportage en deponering	
Te leveren product	De uitwerking en rapportage dienen te geschieden volgens KNA-specificatie OS15 en de eisen van de provincie Noord-Brabant. Het basisrapport dient binnen twaalf weken na afronding van het veldwerk in conceptvorm gereed te zijn.
Verschijsning en oplaag eindrapport	Het rapport wordt uitgegeven door de opdrachtnemer. Een exemplaar van het rapport wordt ter beschikking gesteld van de opdrachtgever, de gemeente, de provincie en de RCE.
Deponering	In afwachting van eventueel vervolgonderzoek dienen de vondsten en documentatie te worden bewaard in het depot van de opdrachtnemer waarna het geheel, conform de daarvoor geldende normen en eisen (KNA-specificatie DS 02 & DS 03), wordt overgedragen aan het provinciaal depot van de provincie Noord-Brabant (PDB) te 's-Hertogenbosch. De digitale documentatie wordt conform KNA-specificatie DS 05 overgedragen aan het e-Depot.

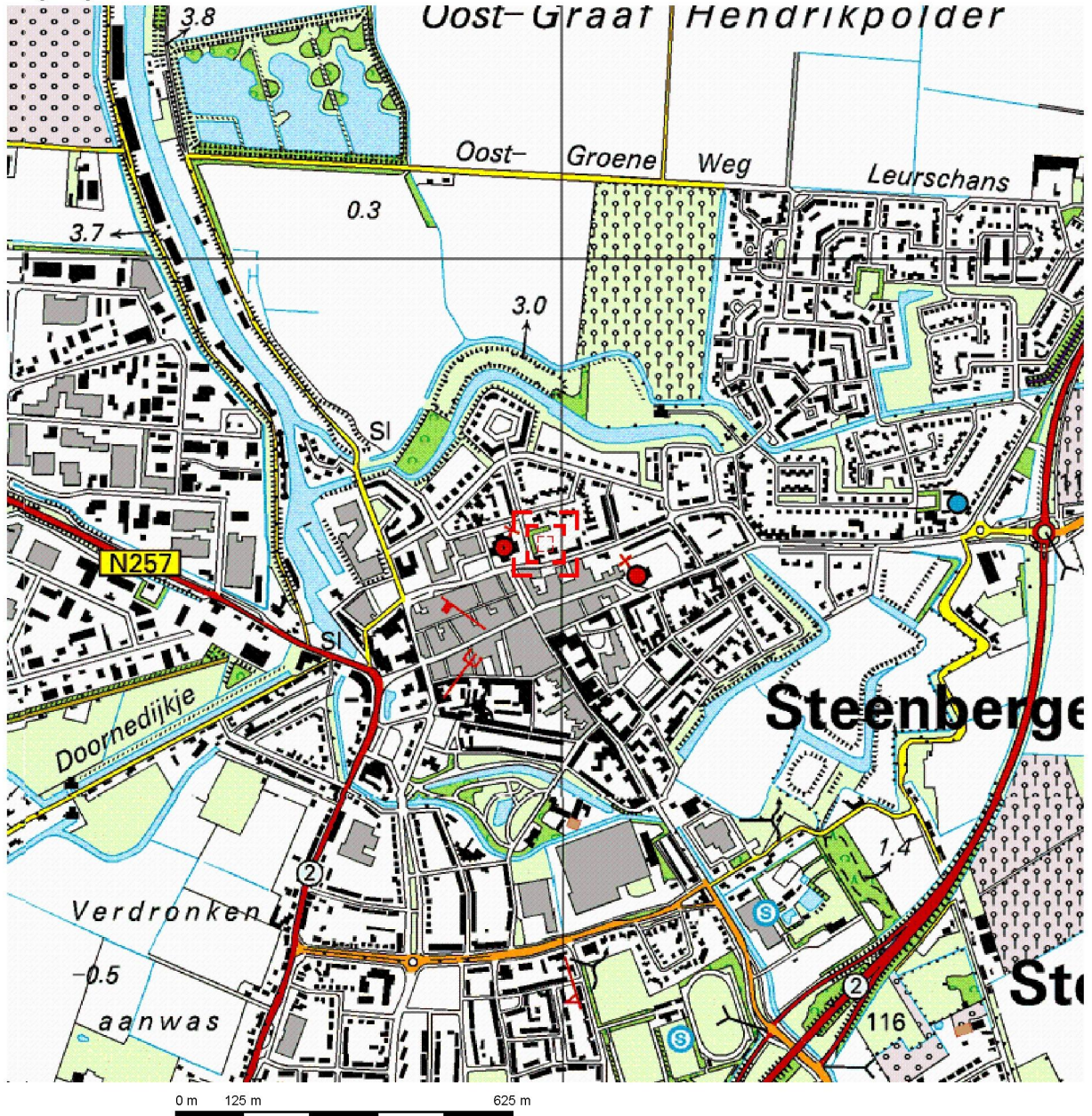
7. Randvoorwaarden	
Personele randvoorwaarden	Het onderzoek moet verricht worden door een gecertificeerd archeologisch bedrijf. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een KNA-archeoloog of senior veldtechnicus, onder leiding van een senior KNA-archeoloog. Bij de uitvoering wordt rekening gehouden met de aanwezigheid en inzet (indien mogelijk) van de vrijwilligers van de Stichting Stadsarcheologie Steenberg.
Uitvoeringsperiode en opleveringstermijn veldwerk	Het veldwerk zal circa twee weken na het goedkeuren van het PvE worden aangevangen. Vermoedelijk beslaat het veldwerk een periode van één week (met een uitloop naar 1,5 week), tenzij er sprake is van vondsten van groot belang.
Uitvoeringscondities veldwerk	Over de toegankelijkheid van het terrein en eventuele afzettingen en vergunningen dient overleg gevoerd te worden met de opdrachtgever.
Kwaliteitsbewaking, toezicht, overleg en evaluatie	De eindverantwoordelijkheid en het toezicht op de werkzaamheden liggen in handen van de projectleider.
Selectieprocedure tijdens het veldwerk (i.h.b. bij archeologische begeleiding)	Bij bijzondere vondsten wordt overleg gepleegd met opdrachtgever en bevoegd gezag
Uitvoeringsperiode uitwerking; opleveringstermijn (concept) eindrapport	Kort na afronding van het veldwerk wordt een kort brieftapport met de voorlopige resultaten aan de opdrachtgever, het bevoegd gezag c.q. de provincie ter beschikking gesteld. Het basisrapport dient binnen twee jaar na afronding van het veldwerk gereed te zijn.
Termijn overdracht van vondsten, monsters en documentatie	De vondsten en documentatie dienen binnen twee jaar na afronding van het veldwerk gedeponerd te worden.
Procedure toetsing eindproduct door bevoegd gezag	Het conceptrapport wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de opdrachtgever en het bevoegd gezag. Het commentaar wordt verwerkt in een definitieve rapportage.

8. Wijzigingen na evaluatie	
Wijzigingen tijdens het veldwerk	Indien belangwekkende zaken worden aangetroffen die niet in het PvE zijn voorzien vindt overleg plaats met het bevoegd gezag en de opdrachtgever. Indien substantieel van het PvE afgeweken moet worden wordt hiervoor overleg gevoerd met het bevoegd gezag.
Wijziging na evaluatie van het veldwerk	Na afloop van het veldwerk wordt in overleg met het bevoegd gezag besloten welke monsters in aanmerking komen om gewaardeerd te worden.
Wijzigingen tijdens uitwerking en	Kwetsbaar vondstmateriaal dient zodanig te worden geconserveerd dat de toestand stabiel blijft. De selectie van de te conserveren vondsten

conservering	wordt in overleg met het bevoegd gezag bepaald.
--------------	---

9. Literatuur en bijlagen	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> - Centraal College van Deskundigen, 2006: <i>Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie</i>, versie 3.1, Gouda. - Feest, van der, N.J.W., 2012: <i>Archeologisch bureauonderzoek Doktersdreefje – Oostdam te Steenbergen</i>, Roermond. - Bitter, P./R. van Genabeek/ C. van Rooijen, 2006: <i>Hoofdstuk 24 de stad in de middeleeuwen en vroegmoderne tijd</i>, NOaA, Amersfoort - Renes, J, 1985: <i>West-Brabant : een cultuurhistorisch landschapsonderzoek</i>, Waalre.
Lijst van bijlagen	<ul style="list-style-type: none"> -Topografische kaart met markering van het onderzoeksgebied -Locatiekaart.

Deze kaart is noordgericht.

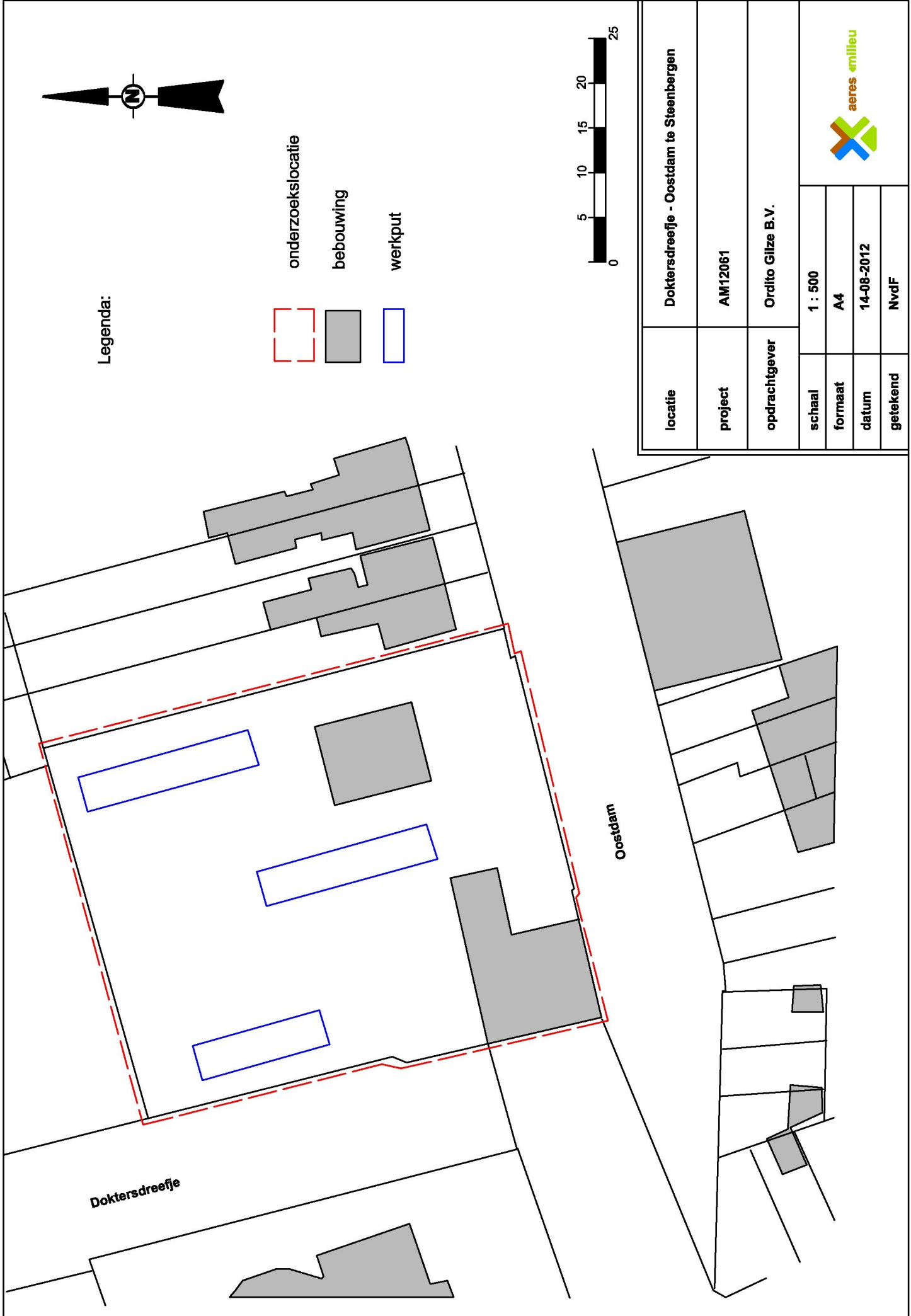
Schaal 1: 12500

Hier bevindt zich Kadastraal object STEENBERGEN W 2384
Doktersdreefje 2, 4651 AX STEENBERGEN NB

© De auteursrechten en databankenrechten zijn voorbehouden aan de Topografische Dienst Kadaster.

<p>bebouwd gebied</p> <p>a huizenblok, groot gebouw b huizen c hoogbouw d kas</p> <p>wegen</p> <p>autosnelweg hoofdweg met gescheiden rijbanen hoofdweg regionale weg met gescheiden rijbanen regionale weg lokale weg met gescheiden rijbanen lokale weg weg met losse of slechte verharding onverharde weg straat/overige weg wandelgebied fietspad pad, voetpad weg in aanleg weg in ontwerp</p> <p>viaduct tunnel vaste brug beweegbare brug brug op pijlers</p>	<p>spoorwegen</p> <p>spoorweg: enkelspoor spoorweg: dubbelspoor spoorweg: driesporig spoorweg: viersporig a station b leadvon tram a metro bovengronds b metrostation</p> <p>hydrografie</p> <p>waterloop: smaller dan 3 m waterloop: 3-6 m breed waterloop: breder dan 6 m</p> <p>a schutsluis b brug c vonder d koedam a grondduiker b stuw c duiker d sluis</p> <p>bodemgebruik</p> <p>a weide met sloten b bouwland met greppels c boomgaard d fruitkwekerij e boomkwekerij f weide met populieren g loofbos h naaldbos i gemengd bos j griend k heide l zand m dras en riet n heg en houtwal</p>	<p>overige symbolen</p> <p>a + b ● c ● d ● e ● f *</p> <p>a ↑ b ↑ c ↑ d ↑ a ↑ b ↑ c ↑ d ↑ a × b × c × d ×</p> <p>a ↑ b ↑ c ↑ a ↑ b ↑ c ↑</p> <p>a ↑ b ↑ c ↑</p> <p>a + b . c . d ●</p> <p>a ▲ b ● c ■</p> <p>— — -x-x-x-x- — — — —</p> <p>a kerk, moskee b toren, hoge koepel c kerk, moskee met toren d markant object e watertoren f vuurtoren</p> <p>a gemeentehuis b postkantoor c politiebureau d wegwijzer a kapel b kruis c viampijp d telescoop a windmolen b watermolen c windmolentje d windturbine</p> <p>a olijepompinstallatie b seinmaat c zendmast</p> <p>a hunebed b monument c poldergemaal</p> <p>a begraaftplaats b boom c paal d opslagtank</p> <p>a kampeerterein b sportcomplex c ziekenhuis</p> <p>— — schietbaan -x-x-x-x- afrastering — — hoogspanningsleiding met mast — — muur — — geluidswering</p>
--	--	--

Legenda:

- onderzoekslocatie
- bebouwing
- werkput

locatie	Doktersdreefje - Oostdam te Steenbergen		
project	AM12061		
opdrachtgever	Ordito Glize B.V.		
schaal	1 : 500		
formaat	A4		
datum	14-08-2012		
getekend	NvdF		
		